

Pohjoismainen arvosteluyhdistys

NAV

FABA hallitus 20.4.2007

Jaana Kiljunen
Faba Jalostus

Nordisk Avlsværdivering

- Perustettu 1.1.2002

Suomi: Faba Jalostus

Ruotsi: Svensk Mjök

Taska: Dansk Kvaeg

Norja: GENO (eronnut 2004)

- Tanskalainen yhtiö

Pitkä historia yhteistyöstä

- Samanlaiset jalostustavoitteet
- Terveystarkkailu kerää terveys- ja hedelmällisyystietoa jalostuksen tarpeisiin vain Pohjoismaissa
- Samanlainen tiukka lainsäädäntö koskien kotieläinjalostusta ja eläinten hyvinvointia
- Geneettisten virheiden kantajia ei hyväksytä jalostusohjelmaan
- Vain ”yksi” jalostusorganisaatio, sonnien omistaja ja tietopankki joka maassa
- Pitkä sopimusyhteistyö ks-yhtiöiden välillä (katastrofisolopimus 1996-, siemenen vaihto, ASMO, Viken)
- **Avoin jalostusohjelma**

Vertailukelpoiset jalostusarvot sonneille ja lehmille tarpeen

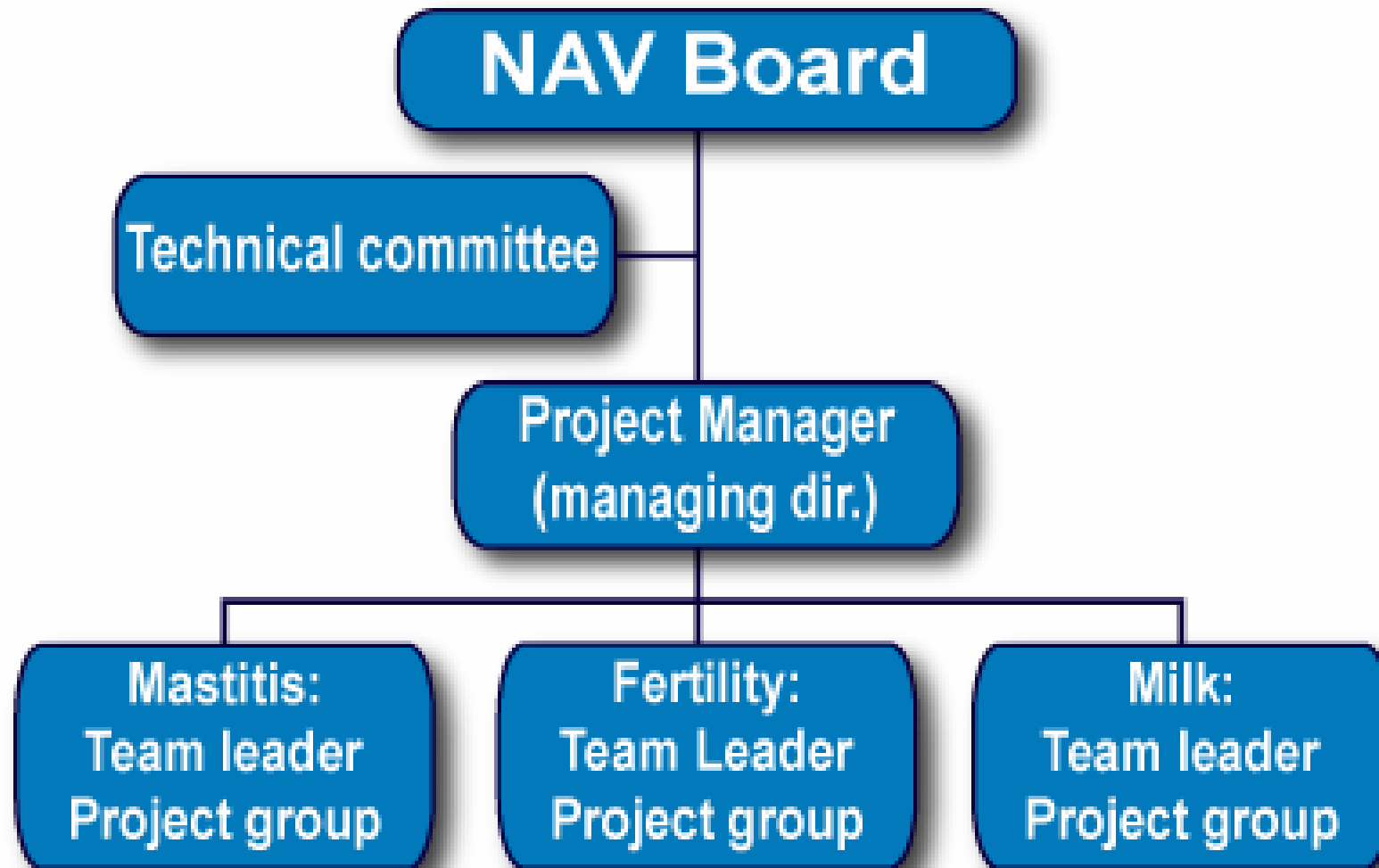
- Samat sonnit saavat arvostelut joka maassa yhteisen käytön ansiosta
- Samoilla sonneilla tyttäriä eri maissa
- Pitkään käytetty samoja sonniniisiä, varsinkin Suomessa ja Ruotsissa
- Geenivaihto kasvanut maiden välillä: siemen, alkiot, elävät eläimet
- ASMOssa ruotsalaistaustaisia hiehoja
- INTERBULL vertailee vain sonneja ja vain osaa ominaisuuksista

NAVin tavoite

- Tuottaa jäsenmaiden maidontuottajille paras mahdollinen valintatyökalu maksimaalisen perinnöllisen edistymisen saavuttamiseksi
- Turvata riittävä populaatiokoko (punainen) jalostusarvosteluja varten
- Tukea punaisen säilymistä vaihtoehtona holsteinille (vienti)
- Vertailukelpoiset jalostusarvot
- Datan keruun harmonisointi

Synergiaetuja

- Tietokonekapasiteetti
- Rutiiniarvostelut
- Tuotekehitys
- Osaajat
- Osaaminen
- Yhteinen foorumi jalostusohjelmayhteistyölle

Hallitus 2007

Lars-Inge Gunnarsson pj (Svensk Avel hall.pj)

Lennart Andersson (Svensk Mjök)

Jan Duchweider vpj (Dansire hall. pj)

Henrik Nygaard (Dansk Kvaeg)

Anna Lappalainen (Faba Jalostus hall. Pj)

Jaana Kiljunen (Faba Jalostus)

Gert Pedersen Aamand toimitusjohtaja NAV

Organisaatio

- Tj Gert Pedersen Aamand
- Hallitus 2 henkilöä /maa
- Tekninen ryhmä:
  - Ulrik Sander Nielsen Dansk Kvaeg
  - Jan-Åke Eriksson Svensk Mjolk
  - Hans Stålhammar Svensk Avel
  - Jukka Pösö Faba Jalostus
- Tuotekehitysprojekteissa jalostusorganisaatioiden ja/tai tutkimuslaitosten henkilökunnan työvoimaa ostaen

Projekti: Utareterveys

- **Projektityöntekijä:**
Kjell Johansson, Svensk Mjök
- **Projektiryhmä:**
Jukka Pösö, Faba Jalostus
Minna Toivonen, Faba Jalostus
Jan-Åke Eriksson, Svensk Mjök
Ulrik Sander Nielsen, Dansk Kvaeg
Gert Pedersen Aamand, NAV

Projekti: Tuotosominaisuudet

- **Projektityöntekijät:**
Martin Lidauer, MTT
Jukka Pösö, Faba Jalostus
Jørn Pedersen, Dansk Kvaeg
Ulrik Sander Nielsen, Dansk Kvaeg
Per Madsen, DIAS
- **Projektiryhmä:**
Esa Mantysaari, MTT
Ismo Stranden, MTT
Kjell Johansson, Svensk Mjölk
Gert Pedersen Aamand, NAV

Projekti: Poikimaominaisuudet

Projektityöntekijä:

Dorothee Boelling, Dansk Kvaeg

Projektiryhmä:

Jukka Pösö, Faba Jalostus

Jan-Åke Eriksson, Svensk Mjök

Ulrik Sander Nielsen, Dansk Kvaeg

Gert Pedersen Aamand, NAV

Päätöksentekoprosessi

- NAV hallitus
  - hallintoon liittyvät asiat
  - jalostustavoitteet (yhdistelmäindeksit)
  - tuotekehityshankkeiden käynnistys
  - rutiiniarvostelujen käynnistys
- Tekninen ryhmä valmistelee ja esittää
- Keskusteluja workshopeissa

Talous

- Budjetti 2007 6,3 milj. DKr
- Maksuosuudet:
Tanska 48%, Ruotsi 27%, Suomi 25%
- Suomen osuus 210 000
- Keinosiemennys 70%, Faba Jalostus 30%

Jalostusarvojen julkaisu

- Vastuu kansallisilla jalostusorganisaatioilla (Faba Jalostus, Svensk Mjök, Dansk Kvaeg)
- Yhtä aikaa samoille sonneille
- Vertailuryhmänä vaihtuva pohjoismainen tytärrihmä
- Yksittäiset ominaisuudet + yhdistelmäindeksit
- Arvostelut eläinmalliominaisuuksille (tuotos, rakenne) 7 kertaa vuodessa
- Isämallilla (terveys, hedelmällisyys) 4 x/v
- Toistaiseksi kansalliset kokonaisjalostusarvot

Pohjoismainen jalostusarvostelu

- 15.4.2005 ensimmäiset yhteiset indeksit
- P-mainen keskiarvo = 100, hajonta = 10 (Suomen malli)
- Rakenneominaisuudet 2005 –
- Lypsettävyys, luonne ja vuoto 2005 –
- Hedelmällisyys 2005 –
- Tuotos 2006 –
- Utareterveys 2006 –
- Poikimaominaisuudet 2007 -

Tuotekehitys

- Ruotsin koelypsymalli (IB testi syys 2007)
- Poikimaominaisuudet (IB maalis 2007)
- Muut hoidot , projekti käynnistetty 2007
  - aineenvaihdunta
  - jalkaviat
  - jälkeiset + kohtutulehdukset
- Kestävyys (aloittamatta)
- Teuraslaatu (aloittamatta)
- Lihakarja (myöhemmin Interbeefin jälkeen)
- Muut

Tulossa

- Rakenneindeksien painokertoimet muuttuvat syksyllä 2007
- Yhteinen kokonaisjalostusarvo
  - 8 htkk tuotekehitys + 1 htkk/maa
  - workshop tammikuu 2008
- Jalkaominaisuudet (mm. locomotion), work shop tammikuu 2008
- Siirtyminen nykyisestä 7 arvostelusta 6 2008, myöhemmin mahd. 5

Think Nordic

Kansallisesta pohjoismaiseen päätöksentekoon

- Tietojen rekisteröinti ja muoto
- Ominaisuudet
- Eläinten identit
- Arvostelumallit ja menetelmät
- Geneettiset parametrit
- Tulosten julkaisu
- Osajalostustavoitteet
- Tuotekehitys ja tutkimus
- TMI?

NAV strategia 2007 – 2015 työn alla

- Keinosiemennysyhtiöistä riippumaton jalostusarvostelu
- NAVin strategian on oltava synergiassa keinosiemennysyhtiöiden ja jalostusorganisaatioiden strategian kanssa
- Arvosteluosaamisen säilyttäminen kaikissa maissa
- Selvityshenkilö Jarmo Juga:
Varmistaa itsenäisen, tehokkaan ja tieteellisesti luotettavan arvosteluorganisaation toiminta, jolla tulee olla vahva kehitysvisio
- Läpinäkyvyysperiaate
- SWEDANin synty vaikuttaa NAVin rooliin

NAV strategia

- Tietojen keruu ja harmonisointi, datan analysointi
- Laatustandardi ja auditointi?
- Datan ja EBV siirrot kansallisten tietokantojen ja NAVin välillä
- Rutiiniarvostelut (NAV ja kansalliset)
- Tulosten julkaisu
- Budjetin painopiste tuotekehityksestä rutiinipalveluihin
- Henkilöstö ja organisaatio, SAC?
- Riskien hallinta
- Tuotekehitys ja tutkimus
- Rooli, status, kansainvälisyys

NAV tuotosindeksi

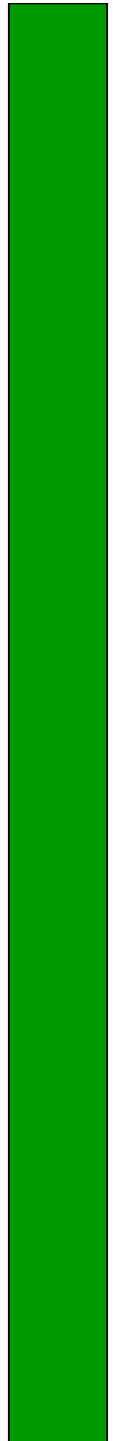
Kaikki lypsyrodut

Tuotos =

-1 * maitoindeksi

1* rasvatuotosindeksi

4* valkuaistuotosindeksi

NAV runkoindeksi, painot

punaiset	Ominaisuus	holstein
20	Takakorkeus	10
15	Rungon syvyys	15
15	Rinnan leveys	15
10	Lypsytyyppisyys	15
10	Selkälinja	10
15	Lantion leveys	15
15	Lantiokulma	20

NAV

Runko-ominaisuuksien optimit (arvostelu 1-9)

punaiset	Ominaisuus	holstein
142 cm	Takakorkeus	146 cm
6	Rungon syvyys	6
5	Rinnan leveys	5,5
5,5	Lypsytyyppisyys	6,5
7	Selkälinja	7
6	Lantion leveys	6
5	Lantion kulma	5

NAV jalkaindeksi, painot

punaiset	Ominaisuus	holstein
15	Kinner	10
25	Takajalkojen asento takaa	30
25	Kintereen laatu (uusi)	18
10	Luuston laatu (uusi)	17
25	Sorkkakulma	25

NAV

Jalkojen osaominaisuuksien optimit (arvostelu 1-9)

punaiset	Ominaisuus	holstein
5	Kinner	5
8	Takajalkojen asento takaa (suorat)	8
9	Kintereen laatu (uusi)	9
7,5	Luuston laatu (uusi)	8
7	Sorkkakulma	6,5

NAV utareindeksi, painot

punaiset	Ominaisuus	holstein
20	Etukiinnitys	14
5	Takakiinnityksen korkeus	10
5	Takakiinnityksen leveys	0
12	Keskiside	10
20	Utareen muoto	24
5	Vedinten pituus	5
5	Vedinten paksuus (uusi)	7
7	Etuvedinten sijainti	7
11	Takavedinten sijainti	13
10	Tasapaino	10

NAV

Utareominaisuuksien optimit (1-9)

punaiset	Ominaisuus	holstein
9	Etukiinnitys	9
9	Takakiinnityksen korkeus	9
9	Takakiinnityksen leveys	9
9	Keskiside	8
9	Utareen muoto	9
5,5	Vedinten pituus	5,5
6	Vedinten paksuus (uusi)	5,5
8	Etuviedinten sijainti	8
4	Takavedinten sijainti (keskellä)	4
5	Tasapaino (tasapainossa)	5